

[Elisabeth Bruun Olesen]

baggrund bag den og konsekvenserne af den. Det har i kraft af, at uddannelsen er foregået i en kollektiv sammenhæng i tilknytning til arbejdspladsen, været muligt at have et perspektiv, hvor man har kunnet bruge det, hvor man har sagt: hvad gør vi ved denne her teknologiske udvikling? Hvordan handler vi? Hvordan berører den teknologiske udvikling os som arbejdere på denne virksomhed? Derfor har den også haft en klassemæssig indfaldsvinkel.

Vi ser også gerne BFU i sammenhæng med en decentralisering og en øget demokratisering i fagbevægelsen, og derfor er vi betænkelige, når pengene efter SFs forslag skal indbetales til en fond og via LO og forbundene formidles videre til klubberne og den lokale fagbevægelse. Dette kunne komme til at betyde i praksis, at LO og de store forbund satte sig på pengekasen, og så kunne man frygte, at fonden udviklede sig til en instans, der smækkede pengekasen godt og grundigt i, hvis indholdet i uddannelsen ikke passede ind i dens kram. Derfor må det i forslaget præciseres meget, meget klart, at den praktiske administration af pengene ikke har noget som helst at gøre med indholdet i uddannelsen. Det vil jeg godt præcisere igen, fordi det er enormt vigtigt for os, at det skal være basis, dvs. klubberne og fagforeningerne, der har den fulde råderet og suverænitet over, hvad uddannelsen skal bruges til, og hvor den skal bruges. For os er det vigtigt at sige det på den måde, at uddannelsesretten er en individuel rettighed, der forvaltes kollektivt på klubniveau.

Så må det sikres, at folk, der er på betalt frihed til uddannelse, altid kan vende tilbage til jobbet på samme løn- og ansættelsesvilkår, at der ikke tabes anciennitet, og det krav opfylder SFs forslag.

Så er der hele vikarspørgsmålet. Der synes jeg, det er vigtigt at have erfaringerne fra efterlønnen in mente, fordi de har i alle tilfælde vist, at der ikke er fuld vikardækning. Socialdemokraterne regner med, at man kan komme op på omkring 70 pct. i vikardækning, og det er helt utilstrækkeligt for os. En anden ting er, at hvis man taler om en arbejderstyret uddannelse, så taler vi også nødvendigvis om et angreb på arbejdsgivernes ledelsesret. Derfor må det i uddannelseskra- vet være vigtigt at få det præciseret meget nøje, at en vis procentdel af arbejdsstyrken

til enhver tid har krav på at være væk i en vis tid, og at arbejdsgiverne ikke kan blokere for det tidspunkt, hvor man er væk, udskyde det i længere og længere tid eksempelvis, men at man har nogle klare retningslinjer.

Til sidst. Vi snakker om det herinde i folketinget, og man har snakket om det i dele af fagbevægelsen, eksempelvis i SiD, men jeg tror egentlig ikke på, at der er en aktiv opbakning i befolkningen, en aktiv opbakning forstået på den måde, at man eventuelt vil slå for det, at man virkelig vil kæmpe for at få dette. I erkendelse af det – synes jeg – skulle man lave en forsøgsordning på et par år, fordi det eneste, der kan skabe en virkelig entusiasme, er, at man får sine egne positive erfaringer. Derfor kunne man lave en forsøgsordning og undgå, at finansiering af projektet blev kædet sammen med den indholdsmæssige styring, men netop lade det være op til klubberne selv at finde ud af, hvordan man ville have en uddannelse.

Man kunne indholdsmæssigt modvirke styringen ved at opstille nogle ret præcise lovgivningsmæssige rammer for, hvilke projekter der var tilskudsberettigede, og præcisere, at det var deltagerne selv, der skulle have mulighed for at bestemme form og indhold.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Ordføreren for forslagsstillerne vedrørende beslutningsforslag nr. B 54 angående betalt frihed til uddannelse, fru Jytte Andersen, har ordet.

Jytte Andersen (S):

Det forekommer mig en lille smule hult, når både arbejdsministeren, hr. Kirkegaard og hr. Sander siger, at vi selvfølgelig skal satse på voksende uddannelse, og at de er åbne over for en drøftelse og en opprioritering. Når vi har set de forslag, som den nuværende regering indtil nu har tromlet igennem folketinget, tyder det faktisk ikke på, at der er den samme vilje, når det kommer til konkrete kroner og øre. Nedsikring på arbejdsmarkedsuddannelserne på 347 mill. kr., som konkret giver en aktivitetsnedgang på specialarbejderkurserne på 20 pct., besparelserne på fritidsloven, besparelserne på enkeltfagskurserne, altså eksempler, der tyder på, at der ikke er meget hold i de tilsagn, man giver her fra folketingets talerstol.